

Αθήνα, 25-06-2009

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ: 270/2009 Ν.Σ.Κ

Με το υπ' υπ.αριθμ. Δ8-Β/Φ8/24111/5423/21-12-2007 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Φυσικού Πλούτου, Δ/σης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών, σε συνέχεια του υπ' αριθμ. πρωτ.: ΕΜΝΕ/Φ.17.20.02/4416/3-12-2007 εγγράφου της Επιθεώρησης Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδος ετέθη το ερώτημα ως προς το ποιά υπηρεσία είναι αρμόδια για τη χορήγηση άδειας ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων εκτός λατομικού χώρου ευρισκόμενου εντός Δημόσιου Μεταλλείου.

Επί του ερωτήματος αυτού, όπως αυτό διευκρινίσθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ.: ΕΜΝΕ/ Φ.17.20.0/οικ.3778/23-09-2008 νεότερο έγγραφο της ίδιας Επιθεώρησης εκτίθενται τα ακόλουθα:

Ι. Σύμφωνα με το άρθρο 158 του Ν.Δ.210/1973 «1. **Δια την εγκατάστασιν μηχανημάτων πάσης φύσεως εξυπηρετούντων τας ανάγκας εκμεταλλεύσεως των μεταλλείων και επεξεργασίας των εκ τούτων παραγομένων μεταλλευμάτων δι' εφαρμογής μηχανικών, χημικών, θερμικών ή μεταλλουργικών μεθόδων, περιλαμβανομένων και των δια την εγκατάστασιν τούτων απαιτούμενων τεχνικών έργων (βάθρων, Silos κλπ.) ως και δια την κατασκευήν αποθηκών εκρηκτικών υλών, απαιτείται άδεια, χορηγούμενη υπό της Υπηρεσίας Μεταλλείων της αρμοδίας Περιφερειακής Διοικήσεως επί τη υποβολή σχετικής αιτήσεως συνοδευομένης υπό.**». Επίσης, κατά το άρθρο 159 του ίδιου Ν.Δ. «**Η λειτουργία των κατά το άρθρον 158 του παρόντος εγκαταστάσεων, επιτρέπεται μόνον κατόπιν αδείας, χορηγούμενης υπό της Υπηρεσίας Μεταλλείων της Περιφερειακής διοικήσεως εν τη περιφέρειά της οποίας κείται η εγκατάστασις**».

Ως προς τα όργανα άσκησης της αρμοδιότητας χορήγησης των ανωτέρω αδειών επακολούθησε το Ν.Δ. 180/1974 (ΦΕΚ Α'347/1974) «Περί ρυθμίσεως θεμάτων ανακυπτόντων κατά την εφαρμογήν του Μεταλλευτικού Κώδικος λόγω καταργήσεως των περιφερειακών διοικήσεων», το οποίο όρισε στο μέν άρθρο 1 παρ. 1 και 2 ότι «1. Όπου εις το Ν.Δ. 210/1973 «Περί

τα Υπουργεία (η) Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ... οι κατά τις ισχύουσες διατάξεις αρμοδιότητες, οι οποίες διατηρούνται: α) από τους οικείους Υπουργούς, β) από τις περιφερειακές αρχές ή όργανα διανομαρχιακού επιπέδου. **Η άσκηση των λοιπών αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ανήκει αποκλειστικά στους νομάρχες.** Αρμοδιότητες που διατηρήθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και οι αρμοδιότητες που καθιερώνονται μεταγενέστερα ρητώς υπέρ των υπουργών ή των περιφερειακών αρχών ή οργάνων διανομαρχιακού επιπέδου μπορεί να μεταβιβάζονται στους νομάρχες ή τις περιφερειακές αρχές ή όργανα διανομαρχιακού επιπέδου.....».

Με βάση την ανωτέρω εξουσιοδότηση εκδόθηκε το Π.Δ. 92/1993 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό και τις διανομαρχιακού επιπέδου αρχές του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας», το οποίο στο άρθρο 1 όρισε ότι: «Διατηρούνται, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 1 του Ν.2062/92 (ΦΕΚ 43/Α/92) από τον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας οι κατά τις ισχύουσες διατάξεις αρμοδιότητες σε αντικείμενα του Υπουργείου Βιομηχανίας.... Α. Αρμοδιότητες Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ... 100. Η χορήγηση αδειών εγκαταστάσεως και λειτουργίας **σε πάσης φύσεως μηχανήματα και σε συγκροτήματα επεξεργασίας ορυκτών, σε μεταλλεία** βάσει των άρθρων 158 και 159 του Ν.Δ. 210/1973 (ΦΕΚ 277/Α/1976) αντίστοιχα...» Στο δε άρθρο 2 με τίτλο "Διατήρηση αρμοδιοτήτων από διανομαρχιακές αρχές ή όργανα" και ειδικότερα στις διατάξεις των παραγράφων 9 και 10 αυτού τα εξής: «...9. Οι **άδειες εγκαταστάσεων λατομείων μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών** βάσει των άρθρων 158, 159 ΜΚ (ΦΕΚ 277/Α), 5 του ΝΔ 180/74 (ΦΕΚ 347/Α), 9 Ν.669/77(ΦΕΚ 241/Α), 12 Ν.1428/1984 (ΦΕΚ 43/Α)¹, Π.Δ.333/83 (ΦΕΚ 119/Α), 109 Π.Δ. 238/79 (ΦΕΚ 66/Α). 10. Οι άδειες εκμεταλλεύσεως λατομείων μαρμάρων ή τροποποιήσεις αυτών βάσει των άρθρων 4, 5, 6, 7, 8 του Ν. 669/1997 (ΦΕΚ Α' 241) και άρθρο 45 Π.Δ. 238/1979 (ΦΕΚ Α' 66)».

Με τις αμέσως ανωτέρω διατάξεις όπως σαφώς προκύπτει διατηρήθηκε υπέρ μεν του Υπουργού η αρμοδιότητα χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σε πάσης φύσεως μηχανήματα και συγκροτήματα επεξεργασίας ορυκτών σε μεταλλεία υπέρ δε των

διανομαρχιακού επιπέδου αρχών η αρμοδιότητα χορήγησης αδειών εγκατάστασης μηχανημάτων σε λατομεία για την εξόρυξη μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών καθώς και για την ίδρυση βιομηχανιών προς περαιτέρω επεξεργασία αυτών αδιακρίτως του τόπου εγκαταστάσεώς τους είτε εντός είτε εκτός λατομικών χώρων.

II. Το έτος 1997 εκδόθηκε ο Ν.2516/1997 "Ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 159), ο οποίος όρισε στο μεν άρθρο 2 ότι "Κατά την έννοια του παρόντος νόμου νοούνται ως: α'. Βιομηχανία ή βιοτεχνία: Η τεχνοοικονομική μονάδα που με μηχανικά, χημικά ή άλλα μέσα διαφοροποιεί τη μορφή ή την ιδιότητα πρώτων υλών η προϊόντων, προκειμένου αυτά να καταστούν κατάλληλα για τη χρήση για την οποία προορίζονται. β. Επαγγελματικά εργαστήρια:... γ. Αποθήκες:... δ. Μηχανολογικές εγκαταστάσεις:... ε. Κτιριακές εγκαταστάσεις:..." στο δε άρθρο 3 ως προς το πεδίο εφαρμογής του νόμου ότι: «Στις διατάξεις του παρόντος νόμου **υπάγονται** και αναφέρονται εφεξής ως «Δραστηριότητες», οι ασκούμενες στις εγκαταστάσεις που περιγράφονται στις υπό στοιχεία α', β', γ', δ' και ε' διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος. 2. **Δεν υπάγονται** στις διατάξεις του παρόντος νόμου: ... θ) **οι δραστηριότητες μέσα σε μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους** των οποίων η εγκατάσταση και λειτουργία διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 158, 159, 160, 161, 162 του ν.δ/τος 210/1973, 12, 16 του ν.1428/1984 και 21 του ν.2119/1993. ...».

Με τις ανωτέρω διατάξεις του ειδικού για την ίδρυση και την λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων νόμου, εξηρέθηκαν ρητώς του πεδίου εφαρμογής του μεταξύ των άλλων και δραστηριότητες, οι οποίες παρά το γεγονός, ότι εννοιολογικά ταυτίζονται με τις εμπίπτουσες στην περίπτωση α' του άρθρου 2 αυτού, εντούτοις εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις του με βάση το τοπικό κριτήριο, δηλαδή τον τόπο στον οποίο είναι εγκατεστημένες οι μονάδες στις οποίες ασκούνται. Έτσι όσες από τις δραστηριότητες αυτές ασκούνται σε εγκαταστάσεις μέσα σε μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους για τις ανάγκες των μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών αντίστοιχα, εξακολουθούν να διέπονται από τις οικείες ως άνω κατά περίπτωση περί μεταλλείων και

λατομείων διατάξεις. Τούτο έχει την έννοια ότι οι ίδιες δραστηριότητες στην περίπτωση που ασκούνται σε εγκαταστάσεις που βρίσκονται έξω από μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου 2516/1997 και αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Ο νεότερος Ν.3325/2005 «Ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών, βιοτεχνικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και άλλες διατάξεις» για τα ίδια αντικείμενα όρισε στο άρθρο 3 ως προς το πεδίο εφαρμογής του ότι: «Στις διατάξεις του παρόντος νόμου **υπάγονται** οι δραστηριότητες, οι οποίες περιγράφονται στις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 2 με στοιχεία α, β, γ, δ και ε. 2. **Δεν υπάγονται** στις διατάξεις του παρόντοςθ) **Οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις για την εξόρυξη, επεξεργασία μεταλλευτικών και λατομικών προϊόντων, όταν η επεξεργασία γίνεται εντός του μεταλλευτικού ή λατομικού χώρου και η άδεια λειτουργίας χορηγείται σύμφωνα με το Ν.Δ. 210/73 (ΦΕΚ 277/Α/73) και το Ν.2115/93 (ΦΕΚ-15/Α/93)».**

Παρατηρείται ότι με τις ρυθμίσεις αυτές για τα ίδια αντικείμενα, δηλαδή την ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, με τις οποίες καταργήθηκαν οι αντίστοιχες γι' αυτά ρυθμίσεις του αμέσως ανωτέρω νόμου, ο νεώτερος νομοθέτης ως προς τις μη εμπίπτουσες στο πεδίο εφαρμογής του δραστηριότητες σε σχέση με τα μεταλλεία και λατομεία προσδιόρισε ως τέτοιες μόνο αυτές που συνίστανται στην επεξεργασία μεταλλευτικών και λατομικών προϊόντων, η οποία γίνεται σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται μέσα σε μεταλλευτικούς ή λατομικούς χώρους αντίστοιχα και οι οποίες εξακολουθούν ως εκ τούτου να αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις οικείες για κάθε μία περίπτωση κατά εκτιθέμενα στην παράγραφο Ι διατάξεις. Συνεπώς οι ίδιες δραστηριότητες, δηλ. αυτές που αφορούν στην επεξεργασία των εν λόγω προϊόντων, η οποία όμως γίνεται σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις που είναι εγκατεστημένες εκτός των μεταλλευτικών και λατομικών χώρων, δεν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου και κατ' ακολουθίαν αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, δηλαδή όπως και με τον προγενέστερο νόμο 2516/1997.

Οι παραδοχές αυτές δεν διαφοροποιούνται, ενόψει της ως άνω ρητής βούλησης του νεώτερου νομοθέτη, η οποία εκδηλώθηκε το πρώτον το έτος 1997 με το ν. 2516/1997 και επαναλήφθηκε πλέον συγκεκριμένα το έτος 2005 με το ν. 3325/2005, από το γεγονός, ότι στην πράξη μπορεί να προκύψει περίπτωση επεξεργασίας και εκμετάλλευσης λατομικών προϊόντων σε λατομείο που ιδρύεται εντός ευρύτερης μεταλλευτικής περιοχής ή μεταλλευτικού χώρου και της ανάγκης αδειοδότησης αυτού. Τούτο δε διότι κριτήριο προσδιορισμού της αρμοδιότητας αδειοδότησης και στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι τελικά, όπως σαφώς προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις, όχι μόνο ο τόπος εγκατάστασης της μονάδας επεξεργασίας αλλά και αυτά ταύτα τα επεξεργαζόμενα σε αυτή μεταλλευτικά ή λατομικά υλικά και προϊόντα, τα οποία είναι διακριτά σε κάθε μία από τις δύο περιπτώσεις, αναγραφόμενα στην χορηγούμενη ειδική και αυτοτελή για κάθε ένα άδεια και δεν συνιστά κριτήριο προσδιορισμού της αρμοδιότητας το υποκείμενο της δραστηριότητας, δηλαδή ο φορέας της επεξεργασίας και εκμετάλλευσης.

Επομένως ακόμη και στην περίπτωση που ο φορέας είναι ο ίδιος, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα, ότι η υπηρεσία που αδειοδοτεί τις εγκαταστάσεις ενός μεταλλευτικού χώρου που είναι ευρύτερος, αδειοδοτεί κατ' ανάγκη και τις εγκαταστάσεις του εντός αυτού λατομείου, το οποίο όπως προαναφέρεται, αφορά σε διαφορετικά προϊόντα και υλικά, υπόκειται σε αυτοτελή αδειοδότηση και η εκμετάλλεσή του μπορεί να ανατεθεί και σε διαφορετικό φορέα.

Κατ' ακολουθίαν τούτων στην υπό κρίση περίπτωση η αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας των λατομικών προϊόντων θα κριθεί με βάση τον τόπο εγκατάστασης των μηχανημάτων επεξεργασίας τους σε σχέση με τα όρια του συγκεκριμένου λατομικού χώρου, σύμφωνα με τις ανωτέρω σχετικές παραδοχές και όχι σε σχέση με τα όρια του μεταλλείου εντός του οποίου τούτο ευρίσκεται.

Ο Νομικός Σύμβουλος

Βλάσιος Ασημακόπουλος

